

Mészely József

Kérdések

Túl már az ötödik ikszemen,
mi jöhet még, édes Istenem?
Emel-e még az értelem hús egébe
magasztosított lényed drága fénye?
Lebegtet-e még a képzelet
fátyol páraként a vizeid felett?
Ölel-e még hazává a honvágy
ámulni számtalan bérced, lankád?
Porol-e még fényesre árva csillagot
vagy szívem csak jégcsapként vacog?
Olvasztok-e még kilátót a vak homályba
vagy leheletem ráfagy a tél ablakára?
Pörget-e még engem a küllőző napsütés,
hogy támadó szélben ne legyek kórözörgés?
Zöldülök-e még reményt, mint a fák?
Habzok-e még virágot, mint az orgonák?
Meddig tart még magának a jövőm múltja?
Árad-e még friss vizet álmaim apadó kútja?
Vagy már csak örök szomjúság gyötör?
Megszáll-e még lepkeként a dús gyönyör?
Vagy csak az irgalmatlan bánatom
didergi el az együgyű fájdalom?

Így edzem magam

Erénnyé nemesült itt
minden földi vétek,
mit ösvényein eltűnődve
emlékeimben fölidézek.
Itt minden nyomkereső lépés
néma figyelmeztetés:
így fogok majd kopni
és rommá porlani,
akár a nagy elődök
ódon síremlékei.

Kikötőként várom

A kisvárosban, ahol élek,
összeérnek a szétszakított szélek.
Ötvenöt évem elszelelt
s kacat, amit a sorsom kirendelt.
Kacat és málló vakolat
támasztja még a falakat.
És mégis kikötőként várom,
hogy a szélfúttá holnap rámtaláljon.

Ábrándok

Talán úgy kellett volna születnünk,
mint a virágzó hársak a földből,
és nem annyi csillagpor-ígéret
teljesíthetetlen hevéből.

Nem kellene töprengve keresnünk,
vajon melyik is a biztos irány.
Társunk lenne a mohás magyarázat,
hozzánk simulva bársonyos puhán.

Csalódások nélkül érezhetnénk,
hogy mi vagyunk ez az eggyé lett pár,
mert otthonra lelne tenyerünkben
a szitáló fény, lepke és bogár.

Visszatérő álom

Van még
minden megnevezésen túl
valami, amiért érdemes.
Amire még kevés a szó,
a kapkodó lélegzet,
az azonosító szándék.
Míntha átderengene

---

az esővel bevonalt az ablakon
valami körvonalaltalan
káprázat ragyogása,
elsimított hullámgyűrűkbe
altatott ébredés,
hajótörötteknek
életet ígérő sziget,
lombok alatt lapuló,
testünkkel befoltozható
háló-árnyék.

Egy húron

Úgy érzem,
nincs különösebb
nézeteltérés közöttünk.
Ennél tökéletesebben
nem is pendülhetne
egy húron
a véleményünk.

Nem vár(hat)tok többet tőlem,
csak amennyit magatoktól.
Nem vár(hat)ok többet tőletek,
csak amennyit magamtól.

Látomás

Amíg legalább nem sejtem,
hogyan közöm van hozzá,
addig, mint bárminek
semmitmondó a jelenléte.
Önmagában él,
mintha csak önmagáért égne.
Hasztalan volna
az éber figyelem,
a megismerni vágyó igyekezet,
ha csak megnézném

---

elporzó emléknek.
Ha nem tudhatnék róla,
mint sajgó sebbe ragadt kötésről
vagy mint egy álomról,
amelyben elidőznék
s melynek útját járni
kívánom egyre.
Kívánom.

Szemben az úttal

Szeretsz,
hogy fejed ne csak
saját válladon nyugodjon.

Szeretlek,
hogy fejem ne csak
saját vállamon nyugodjon.

Szeretjük egymást,
de tisztában vagyunk azzal,
hogy egyszerre
a másik vállán
csak egyikünk feje
nyugodhat.

Útravaló

¹ NE HIGGY SOHA

Ne higgy soha
a nyájas szavaknak,
mert csalétek mind,
mint a lék a halaknak,
amit ha révülettel
glóriának vélnek,
ellenkezés nélkül
a varsába szédülnek.

² AZÉRT FÁRADOZZ

Azért fáradozz,
hogy életté válthass,
miként leveleivel a fa
minden rádvetülő sugarat
és nem várva köszönetet
körüllehelhesd
érte tátogó világodat.

3
SZÓRA ÉRDEMES

Ne nézd le soha,
mert szóra érdemes
a legapróbb gond is,
ami emberi.
Ha esélyed van,
csak általuk lehet
a bűsz halálnak
ellentmondani.

4
AKÁR A NAP

Akár a nap,
azért éljél,
hogy ne féljél
mindig adni,
világodat
belobogni,
magadból
semmit sem hagyni,
mert csak így
lehetsz te boldog,
ha mindazok,
akik szeretnek,
örülhetnek
melegednek.

5
**ÓVÓ GONDJAID SUGARA
NÉLKÜL**

Óvó gondjaid sugara nélkül
a legszebb virág is elpusztul,
levelek zöld türelme elavarul,

a legtisztább színek is
árnyalatuk homályaiba ködlenek,
hamuvá sorvadnak a gyönyörű tüzek,
elringyulnak a legszerelmesebb szüzek,
elillannak a legédesebb illatok,
elszintelenednek az álmok,
csenddé foszlanak a hangok
s a vissza nem térő madarak
fészke is kihűl,
a nap nem bukik föl
a láthatár mögül,
a bársonyos nyúl
árnyékába szelídül,
a zsongító óbor is
a szőlőszemekbe aszík,
ha óvó gondjaid
sugara kialszík.

6
SZERESD AZT

Aki hittel hiszi,
amit mond,
pedig emészti őt is
bú és gond,
de szolgál önként,
nagylelkűen,
az eszméinkhez
érdek nélkül hűen.
Szolgál higgadtan,
nem hóbörög,
árnyékán nem jár
táncot az ördög
és szemében ragyog
a magasság napja,
mert szívét
a hite dobogtatja

Csire Gabriella

A kassai plakát

— Kislányok, ma Katona József drámáját tárgyaljuk — kezdett az új tananyag leadásához magyartanárnőnk.

Elült a duruzsoló zaj, és ötven kislány hallgatta figyelmesen a világos magyarázatot, jegyezte le füzetébe a táblára írt neveket és évszámokat.

B.-né arca, mint mindig, szomorkás volt. Sápadtfehér, erősen púderezett. Szép hullámos haja dúsán omlott keskeny vállára. Törékeny termete vagy talán testtartása miatt tört szárú virágra emlékeztetett. Bánk bánról beszélt, s én menten elhatároztam, hogy az egész drámát elolvasom.

Kíváncsian vettem kézbe otthon a Bánk bánt, a Csongor és Tündét meg Az ember tragédiáját tartalmazó kötetet. Elábrándoztam a könyvet díszítő képen: Katona József tollat tartott fölemelt jobb kezében, baljában pedig maszkot és palástot. De a legérdekesebbnek a régi színházi plakátot találtam. Türelmes átböngészés után megtudtam, hogy a „Nemzeti Dall, és Színjászó-Társaság” adja elő a Bánk bánt. Egészen apró betűk hirdetik: „Itt még soha nem adatott nagy nemzeti dráma 5 Felvonásban. Szerzette Katona József.” A szereposztás is lázba hozott. Urak és asszonyok neve sorjázott a régi plakáton. Közülük csak kettő csengett számomra ismerősen. Egressy Gábor a gyűlöletes Ottó szerepét kapta. Melinda pedig Déryné volt. Udvarhelyi Miklós jutalomjátéka szombati napra esett, 1833. február 18-ára. Villámként ért a felismerés: tanárnőnk tévedett! Nem 1839-ben volt a Bánk bán ősbemutatója, hanem 1833-ban! A felfedezés örömevel siettem megtenni a következő magyarórán a kiigazítást.

B.-né rögtön azt válaszolta, hogy tévedek. De amikor igazamért síkra szálltam, azt mondta, mutassam meg a könyvet, amelyre hivatkozom. Másnap a három drámát tartalmazó kötetet kivittem a katedrához. B.-né idegesen lapozgatott, majd rányitott a régi plakátra. Dús haja előre hullt, szinte súrolta a könyvlapot. Finom ujjai idegesen remegtek. Ám a következő pillanatban sértődötten kapta fel a fejét:

— Ez a kassai bemutató évszáma, nem a pestié! Máskor nyisd ki jobban a szemedet, mielőtt állítanál valamit!

Fogtam a könyvet s a helyemre kullogtam. Könnyes szemem csak most látta meg a plakát közepén feszengő szót: „Kassán”. De minél tovább néztem, annál kevésbé értettem, miért nem örül velem együtt B.-né annak, hogy Katona József remekművét nem a fővárosban, hanem hat évvel előbb mutatták be vidéken. Hiszen azért hirdették öklömnnyi betűk az Udvarhelyi Miklós nevét, mert a híres színész és igazgató merte először színre vinni a Bánk bánt.
